

К 78/Ц 17

1200000868175

70
години
Йосиф
Цанков

K 48/24 #7

НА ЙОСИФ ЦАНКОВ

П Е С Е Н

На музиката в дар поднесе
не друго - своето сърце,
за да остане тази песен
като протегнати ръце.

Като очи - които сгряват,
като най-скъп и близък глас:
интимно чист, лирично плавен,
изпълнен с простота и страст.

Ще го потърсим в час самотен,
ще го потърсим в час нелек,
защото трябва за живота
приятелството на човек.

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868175

Той бе човек. Той бе приятел,
огромен по душа и ръст -
с мелодията слял съдбата си,
направил я свой свят и кръст.

Превърнал се самият в песен,
която още в нас звъни,
за да ни върне в миг чудесен
от минали, чудесни дни.

И пак сърцето му голямо
да се разтвори над света,
за да остане песента му
и в ехото на младостта.

ДИМИТЪР ВАСИЛЕВ

1147170

"ЕСТРАДНАТА ПЕСЕН Е СВЪРЗАНА
НАЙ-МНОГО С ЖИВОТА НА ХОРАТА, ТЯ
ПРИДРУЖАВА ТЯХНОТО ЕЖЕДНЕВИЕ,
ЗАТОВА ТРЯБВА ДА ОБОГАТЯВА, ДА
ВЪЗРАЖДА ЧУВСТВОТА И ДУХА."

ЙОСИФ ЦАНКОВ

БИОГРАФИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Роден - 7 ноември 1911 г., гр. Русе

1929 г. - завършва I мъжка гимназия - София

1930 г. - студент в Правния факултет на СУ "Климент Охридски". Написва първата си песен "Ела с мене в Хавай"

1931 г. - капитан на баскетболния отбор на АС - 23. Участва в международни мачове

1936 г. - основава квартет "Цанков"

1937 г. - написва първата си оперета - "Продадена любов", поставена в Театър "Одеон", в главната роля Надя Ножарова

1938 г. - ръководи детския час на Радио "София"

1939 - 1941 г. - написва оперетите "Жуана" и "Дръж се, Жуки", поставени в Театър "Одеон"

1944 г. - като капитан от Първа българска армия, участва в първата фаза на Отечествената война - за битката при Страцин получава орден за храброст

1945 г. - написва оперетата "Златната вдовица"

1948 г. - приет за член на Съюза на българските композитори

1949 - 1950 г. - написва две от най-хубавите си танга - "Танго - фантазия" и "Концертно танго"

15 април 1951 г. - назначен за отговорен редактор на "Музикална редакция" във фабриката за грамофонни плочи "Радиопром", където работи до края на живота си

1952 - 1960 г. - написва музика към поредица от театрални постановки и мултипликационни филми, както и музика към филма "Тих бял Дунав" на режисьора Васил Бакърджиев

1963 г. - награден с орден "Кирил и Методий" - II степен. На Международния фестивал "Златният Орфей" получава наградата на публиката за песента "Любовта на юнгата"

1964 г. - в конкурса "Българска естрадна песен" от всички осем награди получава шест за песните "Птици мои", "Целуни ме", "Мое безумно сърце"

1965 г. - удостоен със званието "Заслужил артист". За песента "Море на младостта" получава наградата на радиослушателите и на публиката на Международния фестивал "Златният Орфей"

1967 г. - обявен за почетен гражданин на родния си град и за почетен член на екипажа на дунавския кораб "Александър Стамболийски". На Международния фестивал "Златният Орфей" получава III награда за песента "Песен моя, обич моя"

1968 г. - за песента "Облаци" получава III награда и наградата на публиката на Международния фестивал "Златният Орфей"

1970 г. - удостоен с Голямата награда на Международния фестивал "Златният Орфей" за песента "Повей, ветре", изпълнена от Паша Христова. За същата песен получава и наградата "Сребърният елен" на Международния фестивал в Брашов - Румъния

1971 г. - написва песента "Пролет моя" по текст на Никола Й. Вапцаров. Получава I награда на Конкурса за забавни песни в гр. Варна за песента "Песен за Варна"

21 октомври 1971 г. - престава да бие голямото сърце на музиканта и човека - ЙОСИФ ЦАНКОВ

"Заслугите му към българската естрадна музика не случайно са определили едно достойно място за него, а именно - "патриарх на българската естрада".

Родоначалник на професионализма в този жанр, продължител на богатите традиции на звучната българска мелодика, Йосиф Цанков остана верен на своя композиторски усет да пише музика за широките народни маси и те му се отблагодариха с обич и признателност. Каква по-голяма награда за един творец? И когато тя е заслужена с творчество, излязло от сърцето и душата на музиканта, се превръща в признание - както за времето, така и за поколенията."

з.а. АЛЕКСАНДЪР ЙОСИФОВ

"...Повече от всеки друг естрадник Йосиф Цанков вярва в чудодейната сила на мелодията. Неговите песни са от край до край непрекъснато леещ се напев. Във формата на една или друга песен неговите мелодии "лягат" като една неразчленима красива кантилена, еднакво напевна във всяка съставка на композиционната структура. Дар, който откриваше спонтанно най-точната логика на музикалната мисъл именно чрез мелодията, без помощта на никакви други метроритмични темпови, оркестрови и структурни инкрустации и приумици. Напевът над всичко!... Мелодията!... И после всичко останало..."

... Йосиф Цанков имаше основание да посегне даже и на Вапцаровата "Пролет моя", без каквато и да е стилизаторска интонационна мимикрия - ей тъй, със своя обичаен ладовомелодически арсенал и да ни изправи пред дилемата дали и естрадната песен в нейния сегашен възходящ етап не е узряла за лириката на първите революционни поети на нацията ни...

...С Йосиф Цанков завърши един продължителен етап на българската естрадна песен. Неговите по-млади

съвременници ще растат и творят в най-щастливия за българската естрадна музика период, в който избуя и талантът на Йосиф Цанков. Всеки от тях ще остави повече или по-малко следа в този жанр. Авторите на естрадни песни ще се радват на популярност и признание, ще се стабилизира обществената консолидация на жанра, ще укрепват неговите социалнопсихологически корени в душевността на народа ни, ще се разширяват обществено-политическите му функции.

И всеки от младите ще помни, че в началото /не чак толкова далечно/ е бил неговият по-стар колега и съвременник Йосиф Цанков, че по-късно - през десетилетието на неговата зрелост, когато обществено реабилитираният естраден жанр спечели обичта на младите /и даже подсказа идеята за политическата песен/, той заедно с творците на естрадната музика /в един одействие с "песенниците" от останалите популярни вокални жанрове/ ще поемат много по-тежкия товар на една общонационална музикално-възпитателна програма.

... Едва ли в случайните минути на самоанализ /така непристъп на натурата му/ Йосиф Цанков си е представял историческата стойност на своето дело, откъде е започнал и къде е свършил. Но след неговата смърт историците имат право да кажат, че българската музика има непреходни стойности и в естрадно-песенния жанр..."

н.д.и.к. проф. ВЕНЕЛИН КРЪСТЕВ

"Младите български музиканти - изпълнители и композитори - тепърва ще откриват в музиката му вечното живителните й сокове, ще учат как с изкуството си да служат най-всеотдайно и честно на народа ни."

з.а. ТОНЧО РУСЪВ

"Отминават годините, а песните на Йосиф Цанков продължават да живеят в съзнанието на неговите съвременници и да съпровождат в ежедневието млади и възрастни. Магията на творчеството му се корени в неговата демократичност, мелодичност, простота и яснота на музикалния изказ. Йосиф Цанков притежаваше богата душевност, обичаше хората и може би затова песните му са така вълнуващи, така сърдечни, така незабравими.

С цялото си творчество той стана образец на следващите поколения композитори. Мнозина не само се учеха от него, но и тръгнаха по неговия път, сега се радват на големи творчески успехи и популярност. И все пак, струва ми се, неговото място е незаемо. Той и днес живее с прекрасните си мелодии и остави у всички, които го познаваха, спомени за човек с голямо сърце, оптимизъм и вяра в доброто."

з.а. МАРГРЕТА НИКОЛОВА

"За него музика и текст бяха нещо неразривно, взаимно допълващо се, което трябваше да се претопи и слее, да бликне от сърцето. Тази дума е особено показателна за него, защото той влагаше във всяка нота цялото си сърце на творец и човек.

А това сърце беше голямо. То се раздаваше щедро и, бих казал, дори безразсъдно в песните и в приятелските компании. Всички го обичаха. Познаваха. Ценяха. Понякога дори, струва ми се, злоупотребяваха с добрината му. Той го знаеше, но не се сърдеше на никого. Не беше създаден да се сърди, а да вълнува и радва. Животът, дори и в онези неизбежни мигове на самота, е бил едно приятелство. И една песен."

ДИМИТЪР ВАСИЛЕВ

"Щастие беше за всекиго, който го познаваше отблизо. Не само защото беше изключителен талант, а защото беше голям човек - с онази главна буква, за която не всеки е достоен.

Беше всеотдаен на музиката, но не забравяше заради нея приятелите си. Беше всеотдаен на приятелите, но не забравяше заради тях музиката.

Веднъж му занесох стихосбирка на Веселин Ханчев. Казах му, че поетът, наш общ приятел, е заболял тежко. Без да каже дума, Йожи разлисти стихосбирката, намери стихотворението "Приказка" и постави книгата на пианото. Само за броени минути се роди незабравимата мелодия на тази песен, която всички помним. В музиката звучаха и акорди на реквием. Просто душата му бе разбрала всичко и бе изляла себе си в песен, която значеше и обич, и признание и ...сбогуване с поета Веселин Ханчев."

ДИМИТЪР ТОЧЕВ

"Песните и танцовите мелодии на Йожи /така го наричаха със симпатия всички негови почитатели/ с ярката си мелодичност, сърдечност, искреност и топлината се запяваха от всички, превръщаха се в шлагери и в известна степен определяха звуковата среда у нас. Йосиф Цанков създаде истински образци на забавната песен и танцовата мелодия и изведе този любим за масовия слушател жанр на по-висок качествен етап. Композиторът създаваше песните си по вътрешен подтик, скромно, но чрез щедрия си талант и здравия си вкус той успя да постави началото на една традиция в жанра."

з.д.к. ЛЮБОМИР САГАЕВ

не за

ЛИЛИ ИВАНОВА
WOMAN IN LOVE

international
festival
of pop song
SOPOT '71
PASHA
CHRISTOVA
first prize

ПЕСНИ НА ЙОСИФ ЦАНКОВ

Влюбената хармоника
Гълъби от София
Целуни ме
Керванът
Приказка
Когато луната изплува
Птици мои
Старите песни
Пролет моя
Прощавай
Море на младостта
Събота вечер
Интимна песен
Спи, моя малка синьорита
Под жълтите листа
Облаци бездомни
Песен моя, обич моя
Повей, ветре!
Сняг се сипе
Любовта на юнгата
Хавайски нощи
Мое слънце, засияй
Твоята китара
Пеят сто китари
Всичко беше като някога
Добре дошла, любов

Защо мълчиш
Лунна нощ
Остани
Мое безумно сърце
Недей тъгува
Обещание за щастие
Песничка за младостта
Под небето на София
Оня вятър от първата среща
Спомен за София
Песен за София
Сребърната гривна
Неусетно
Новогодишна целувка
Покана за танц
Остана ми спомен
Няма да е винаги така
Войнишко писъмце
Сбогуване
Тези спомени
Облаци

текст: Д. Васильев

Песен моя, обичи мо

наков

-4-

-3-

нази мисли песен пише,
ра днес не помага
ни до вие един със друг,
без да знаем много близки.
всета ни ви обвърза, знаем,
велики друго, може би то-сина,
малки свет ще стане по-малки
свободно къде да се и-и-и-и.

ЦЕНТЪР ЗА ПРОПАГАНДА, ИНФОРМАЦИЯ И ПЕЧАТ
ПРИ КОМИТЕТА ЗА КУЛТУРА

Главен редактор ДИМИТЪР ГРАДЕВ
Отговорен редактор НАСЯ КРАЛЕВСКА
Редактор СИЛВИЕ ТАИРОВА
Технически редактор ГРИГОР БАЛЧЕВ
Коректор РАДКА ВАЧЕВА

